

Az értékelés kritériumok javasolt rendszere: Egyeztetett változat

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Lehetséges tartalom, pontozás
A) Műszaki szempontok, a szélsőséges árvízi helyzetek kezelhetősége	-5+25		A változatok műszaki megvalósíthatósága, hatékonysága, figyelembe véve a védekezési tevékenységeket is. 30 %-os súlyt kapott.
A1) Az előírt műszaki paramétereknek és feltételeknek való megfelelés biztosítása	0 + 5	<p>A1/1) A 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet szerinti előírás (Mász+130 cm) teljesítése. Ez utóbbi kötelező feladat, így alacsonyabb szint nem elfogadható, magasabb meg felesleges. Ez természetesen kizárja a nulla változatot.</p> <p>A1/2) Az előírt védőtávolságok, kiszolgáló utak helyigényének biztosíthatósága A kritérium a műszaki megfelelés biztosíthatóságának milyenségéről szól. A tervezett mű helyigényét növeli, hogy helyet kell biztosítani a megközelíthetőséget biztosító szervízútnak, tervezett elválasztott kerékpáros és gyalogos forgalmat biztosító utaknak, és az árvízvédelmi művekre előírt 10 m-es védőtávolságokat.</p>	<p>Az előírt műszaki paraméterek tekintetében negatív értékkel nem számolunk, mert aminek van egy kötelező minimum szintje azt nem lehet kevésbé vagy erősebben be nem tartani. Pozitív irányban viszont jelentős eltérés nem valószínű, mert az előírások meglehetősen kötöttek, sokkal jobban nem lehet őket teljesíteni.</p> <p>0 = az előírások nem tarthatók be, vagy egyik vagy mindkét esetben.</p> <p>+ 5 = a védekezés, a területhasználát és a biztonság szempontjából legkedvezőbb változat.</p>
A2) A változat műszaki megvalósíthatósága, bonyolultsága, fenntarthatósága	-2+10	<p>A2/1) Az építés, megvalósítás időtartama. A bizonytalanságokat is figyelembe véve a leghosszabb idő számít a legkedvezőtlenebbnek.</p> <p>A2/2) A meglévő közművek okozta problémák kezelhetősége. A tervezés során vizsgálni kell a meglévő közművek esetében a védőtávolságokat, ill. nem megfelelés esetén a közművek áthelyezését (átépítését) lehetőségét, amelye(ke)t alapesetben a nyomvonal mentén kell megoldani. Amennyiben ez nem lehetséges, akkor a közmű áthelyezésének műszaki feltételeit meg kell vizsgálni. A szempont ennek bonyolultságát, kezelhetőségét vizsgálja.</p> <p>A2/3) A megvalósuló létesítmény szokásos éves műszaki fenntarthatósági igénye. A kritérium nem vonatkozik az árvízi eseményekkel összefüggő tevékenységekre, csak a szokásos éves fenntartási, karbantartási feladatokra.</p> <p>A2/4) A szükséges kisajátítások – az árvízvédelmi biztonságot elsőbbségként kezelve – mértéke.</p> <p>A2/5) Elfogadhatóság az üzemeltető szempontjából. A tervezett rendszer elfogadhatósága, kedvezősége az üzemeltető véleménye alapján.</p>	<p>Ez a kritérium jelenti az adott változat megvalósíthatóságának milyenségét, tehát ez egy jelentős mérlegelési szempont, viszonylag magas összpontszámmal. A maximális pontszám elvileg akkor adható, ha egy változat minden szempont alapján a legjobb.</p> <p>A mérlegelés során negatív értékekben csak az A2/2 és A2/4 pontoknál lehet gondolkodni, a többi esetben a legrosszabb értéket a 0 jelentheti. Minél rövidebb a megvalósítási időtartam, minél kisebb problémával jár a közművek kiváltása, minél kisebb a fenntartási igény, minél kisebb és könnyebben kezelhető a kisajátítási igény annál magasabb lehet az adható összérték.</p> <p>Az A2/5 pont az üzemeltető megítélésén múlik. A legnehezebben kezelhető problémát a kisajátítás és közművek jelentik, amelyek az időtartamra is hathatnak. Összességében nem jöhet ki negatív érték, mert az az jelentené, hogy a tervek nem megfelelőek.</p> <p>Ennél a pontnál a 0 állapot nehezen értékelhető, mert csak az A2/3 és A2/5 pontoknak van relevanciája, a többi szempont a beavatkozás nélküli helyzetben a legpozitívabb megoldásnak tűnik miután nincs építés, kisajátítás és a közművekhez sem kell nyúlni.</p>
A3) Illeszthetőség, rugalmasság	-1+5	<p>A3/1) Meglévő területhasználatok zavarása, korlátozása. A fő kérdés az, hogy az elkészülő létesítmény milyen változásokat okoz a meglévő területhasználatok szempontjából.</p> <p>A3/2) A tervezett kerületi, fővárosi vagy állami fejlesztésekhez, építési szabályozáshoz való viszony. A megvalósuló megoldás, mind a jelenlétével, területfoglalásával, mind az általa nyújtott nagyobb biztonsággal befolyásolhat a hatásterületén tervezett más fejlesztések lehetőségeit.</p> <p>A3/3) Védekezési alkalmazkodási lehetőség a várható árvízszintekhez. A tetőzések különböző szinten várhatók, lehet olyan helyzet, hogy nincs szükség a teljes védelmi rendszer kialakítására, biztonságosan védekezni lehet MÁSZ szinten is. Az értékelés során vizsgálandó a védekezési esetén felállítandó (mobil) elemek száma és hogy milyen gyakran lehet szükség a mobilelemek egy részének felszerelésére (pl. a MÁSZ-t el nem érő árhullámok esetén is).</p>	<p>Az illeszthetőség, rugalmasság lehet jobb vagy rosszabb, a változat segíthet vagy gátolhat, de összességében ez kevésbé fontos és jobban alakítható a két szomszédos szempontoz képest.</p> <p>A negatív értékek összességében problémás helyzetet takarnak, a pozitívak segítő illeszkedést jelentenek mind meglévő, mind a tervezett területhasználatokhoz. Az A3/2 esetében a külön figyelembe vett EuroVelo6-on kívül nincs tudomásunk közvetlenül érintett fejlesztésről, így ebből a szempontból az értékelés közömbös lehet. Az A3/3 esetében a legrosszabb helyzetet a jelen állapot jelenti, de ez sem takar negatív értéket, a másik két pontnál viszont számolhatunk negatív hatásokkal is. Ez igaz lehet a nulla állapotra is, akár azzal, hogy a jelenlegi biztonsági helyzet korlátozhatja valamilyen tervezett fejlesztés sorsát.</p>
A4) A működtetés során fellépő védekezési kockázatok árvízi vészhelyzetben	-2 +5	<p>A4/1 Vonalmenti védekezés igénye. Vonalmenti védekezés esetünkben a védmű kialakítása utáni védekezési igényt jelenti, árvízi esemény alatt.</p> <p>A4/2) Az árvízkapuk okozta problémák kezelhetősége. Függhet az árvízkapuk kialakításának nehézségeitől, a szivárgási problémák kezelhetőségétől, azok számától, kezelhetőségétől, a beavatkozások gyakoriságától. Problémát jelenthet például, ha a gépkocsival való befordulás csak balesetveszélyes módon biztosítható.</p> <p>A4/3) A létesítmény állékonysága a veszélyeztető tényezőkkel (pl.: jég, uszadék, hullámmzás) szemben.</p> <p>A4/4) A tervezett védmű geotechnikai stabilitását veszélyeztető szivárgás kezelhetősége.</p> <p>A4/5) A MÁSZ ne emelkedjék a fejlesztés hatására kimutatható módon. Van olyan becsülhető növekedési szint, amely olyan kicsi, hogy nem értékelhető pont változással. Ekkor a hatás szintén 0 értéket kaphat.</p>	<p>A másik jelentős fontosságú kérdés a változat minél jobb alkalmazhatósága az árvízi vészhelyzet során. Negatív megítélés az A4/1 és A4/2 szempont esetében nem merül fel. Az A4/3 szempont kizáró, függetlenül az adott összpontszámtól. A nulla változat itt teljesen értékelhető minden szempont alapján. A maximális pontszám elvileg akkor adható, ha egy változat minden szempont alapján a legjobb.</p> <p>A vonalmenti védekezés esetében a kérdés mennyire van szükség ilyenre, a pozitív értékek a védekezési igény csökkenését jelentik a jelenlegi állapot adta védekezési igényhez képest. Hasonlóképpen az árvízkapuk kialakításának, kezelhetőségének problémája az egymástól és a jelen állapottól való különbségek alapján ítélt meg.</p> <p>Az A4/3 és A4/4 szempont esetében, a pozitív értékek az ilyen típusú kockázatok csökkenését jelentik, a legjobb eset a probléma hiányára utal.</p> <p>Elvileg fontos szempont az A4/5, de jelentősebb, az értékelést alakító hatásra nem lehet számítani.</p>
B) Gazdasági és hatékonysági kérdések	-4+11		Az értékelés 30 éves időtávot vesz figyelembe összhangban a CBA útmutatók előírásaival. 15 % súlyt kapott.
B1) Beruházási, egyszeri ráfordítás igény	0 +3	B1 Beruházási, induló ráfordítási költség millió Ft	Minél nagyobb az összeg, annál kisebb a pontszám. A legolcsóbb változat a „0” változat, az kap 3 pontot, a két beruházási változat közül az olcsóbb kap többet, a drágább meg költségarányosan kevesebbet. A parti nyomvonal esetén tartalmaznia kell az elbontandó büféépületeket.

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Lehetséges tartalom, pontozás
B2) A működtetés feltételrendszere	-1 +3	B2/1) Működtetési (üzemelési és fenntartási, pótlási) költségek évenkénti alakulása, pénzügyi fenntarthatósága. A becslés a fenntartási, pótlási ciklusidők figyelembevételével történik.	Becslés a fenntartási, pótlási ciklusidők figyelembevételével történik. A projekt költség a 0 változathoz képesti többletköltséget jelent. A „0” változatnál, mechanikai gyomirtás, földmunka, szemét, idegen anyaggyűjtés, rácsálóirtás, kaszálás merülnek fel üzemelési, fenntartási költségként. A beruházások megvalósítása után a tárolás ellenőrzés, tisztítás, javítás, gyakorlatozás merül fel költségként. A legolcsóbb változat a legjobb (+2), a legdrágább pedig a legkevesebbet (-1). Az értékelést árnyalja a védekezési költségek alakulása Minél nagyobbak az elkerült védekezési költségek, annál magasabb a pontszám. A védekezési költségek a mentett oldali védekezésre értendők. A jelenlegi védekezési költségekhez képest kell értékelni a változatokat. A védekezés várhatóan szükséges a 0 változat és a Part menti változat esetén négyévente. A Nánási úti változat esetén sokkal ritkább védekezéssel lehet számolni. Az Az értékelésnél figyelembe kell venni az intézményi, szervezeti, szakmai hátteret. Szükséges szakemberek száma, stabil intézmények. A „0” a mostani helyzet, a változatok ehhez képest kapnak pontszámot.
		B2/2 Védekezési költségek alakulása	
		B2/3) Működtetés és védekezés intézményi, szervezeti, szakmai, képzettségi háttere	
B3) árvízi károk nagysága	-3+3	B3/1 Az árvízi vagyoni kockázat becsült nagysága	Minél nagyobbak az elkerült árvíz károk az érintett Csillaghegyi öblözet esetében, annál jobb megoldásról van szó. Ez a legfontosabb szempont. Az értékelésnél figyelembe kell venni, hogy minél kisebbek a megmaradó árvíz károk, annál előnyösebb a változat. A védekezésnél is keletkeznek károk, ott is minél kisebbek, annál jobb a változat. Végül felmerülnek költségek az árvíz után: árvíz utáni takarítás, tisztítás, fertőtlenítés. Minél kevesebb a várható többletráfordingítás, annál magasabb a pontszám. A „0” változat ebből a szempontból a legrosszabb, a Part menti változat a legjobb. A Nánási úti változat ebből a szempontból a „0” változathoz áll közel.
		B3/2 Megmaradó károk	
		B3/3 Védekezésnél keletkező károk	
		B3/4) Járulékos többletráfordingítások a közfeladatok kapcsán	
B4) Költség-hatékonyság a beruházás megvalósítása és működése, üzemeltetése szempontjából egyaránt	0 +2	B4) Költséghatékonyság értékelése. A beruházási és működési költségre jutó az árvízvédelmi intézkedések előnyeiben részesülő lakosok száma	Itt két számszerűsíthető mutatót kell értékelni. Beruházási és működési költségek jelenértéke 30 éves időtávra. Minél nagyobb a jelenérték, annál kisebb a pontszám A legolcsóbb változat kapja a maximumot, a többi költségarányosan kevesebbet. Másik fontos szempont a költséghatékonyság. Fontos, hogy egységnyi költségre minél több szolgáltatási eredmény jusson. A beruházási és működési költségre jutó az árvízvédelmi intézkedések előnyeiben részesülő lakosok száma A legjobb változat az, ahol az 1 milliárd forintba jutó megvédett lakosok száma a legnagyobb, a többi változat arányosan kevesebbet. A „0” változat 0 pontszámot kap, mert nincs megvédett lakosság, mert nincsen új árvízvédelmi intézkedés.
C) Környezet-, természet-, táj- és értékvédelem, ökológiai állapot	-20+10		A megvalósítás és a kiépített rendszer működésének környezeti hatásai, ide értve az árvízi vészhelyzetben való tevékenységeket is. 30 % súlyt kapott.
C1) A beavatkozással érintett terület nagysága, érzékenysége	-3 0	C1/1) Teljes, a munkákhoz igénybe vett terület (közvetett és közvetlen). A beruházás területfoglalása, közvetlen hatásterülete könnyen lehatárolható – megegyezik a munkaterülettel. Az adott pontszámot az építési tevékenység összes területfoglalása adja, melybe nem csak a beavatkozások tényleges területfoglalását kell beleszámolni, hanem a munkagépek felvonulási területeit, tárolóterületeket, valamint az anyaglerakóhelyeket is.	Itt csak az építéshez igénybe vett, illetve a közvetlen helyfoglalással érintett területről van szó. A nulla változat mivel ott nincs érintettség, nem igényel területigénybevételt a 0 pontot kapja. Minél nagyobb az összterület vagy a helyfoglalás, annál kisebb a pontszám. Az értékelésnél figyelembe vehető a helyfoglalás okozta probléma is nem csak a nagyság. Minél nagyobb a kiterjedés és minél érzékenyebb területet érint (belső, külső), annál kisebb pontszámot kap. A nincs érintettség 0 pont.
		C1/2) A létesítmény helyfoglalása. Az elkészült létesítmény és a hozzátartozó utak, védőtávolság miatt igénybe vett területek nagysága Az adott pontszám minél nagyobb a területigénybevétel mértéke, annál kisebb, minél kisebb a kiterjedés, annál nagyobb.	
		C1/3) Vízbázisok lehetséges érintettsége. Az érintett vízbázisvédelmi terület nagysága és minősítése a kérdés.	
C2) A rendszer kiépítésnek kedvezőtlen, káros környezeti hatásai	-4 0	C2/1) Levegőminőségre gyakorolt hatások és a létesítés zaj- és rezgés kibocsátásai. Az építési munkák, a munkagépek működése és a kapcsolódó szállítások okán légszennyezőanyagok, valamint zaj- és rezgés kibocsátással járnak.	Ennél a kritériumnál a az árvízvédelmi rendszer kiépítésnek káros környezeti hatásait értékeljük. A nulla változat mivel ott nincs kiépítési munka a 0 pontot kapja. Összességében minél kedvezőtlenebbek a hatások annál negatívabb az érték. Itt pozitívumokkal értelem szerűen nem számolhatunk, a kisebb hatás kisebb negatív értéket jelent. A hatások értékelése szempontjából fontos, hogy vannak elkerülhető, könnyebben kezelhető hatások és vannak nagyjából elkerülhetetlenek. például a levegőminőségi és zaj hatásokat sokkal nehezebb elkerülni mind a vizeket érintőket. Viszont értelem szerűen minél közelebb van egy nyomvonal a Duna főágához, partjához, a vízvédelmi kockázatok annál nagyobbak. A C2/3 és C2/4 szintén nem kerülhető el, de van mód a minimalizálásra. A hulladék kezelés jogszabályilag meghatározott módon történhet, negatív hatásokat csak valamilyen havária jelenthet. A területhasználatok közvetlen zavarását is minimalizálni kell, de erre más és más lehetőség van a változatoknál, és hatások egy jó része elkerülhetetlen. Az építési idő függvényében ez az egyik legfontosabb hatás. Ehhez kapcsolódik végeredményben a C2/7 szempont is, csak tágabb értelemben.
		C2/2) Vízhőmérséklet problémák okozása, elkerülhetősége. A tervezett fejlesztések felszíni vizekre vonatkozó kedvezőtlen minőségi hatását kell elsősorban figyelembe venni.	
		C2/3 Művi elemeket érintő bontások és az érintett értékek jelentősége. A bontandó mennyiségeket és a bontott elemek értékét kell figyelembe venni.	
		C2/4 Földtani viszonyokra és a talaj szerkezetére gyakorolt hatás. A tervezett fejlesztés munkálatai, pl. a munkagépek mozgása, az altalaj megbolygatása (alapokkal, szádfallal stb.) minőségi változást okozhat ezen közegekben.	
		C2/5) Az építési munkák során keletkező hulladék okozta problémák és kezelésük. A hulladékgazdálkodási törvény értelmében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás során minél kevesebb építési és bontási hulladék keletkezzen. A képződött hulladékok szakszerű ártalmatlanításáról gondoskodni kell.	
		C2/6) A területhasználatok közvetlen zavarása (útlezárások helye, ideje) az építés alatt. Maga az építési tevékenység hatással lehet olyan közvetlen használatokra, mint a közlekedés, az igénybe vett, de a tágabb környezet elérhetősége (pl.	

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Lehetséges tartalom, pontozás
		<p>munka és szállítógépek mozgása, útlezárások), a rekreációs lehetőségek. Ez összefüggésben van mind a munkák helyével, területigénybevételével, mind időtartamával, mind a jellegével.</p> <p>C2/7) Településkörnyezeti hatások összefoglalása. E szempont összefoglaló jellegű. Itt figyelembe kell venni minden olyan problémát, melyet a területen mozgó (rekreálódó, horgászó, éttermet, büfét üzemeltető stb.), illetve a környéken lakó észlelhet, tevékenységében zavarhat</p> <p>C2/8) Régészeti, kulturális örökségvédelmi hatások. A tervezés jelenlegi fázisában ismert régészeti lelőhelyek, világörökségi és világörökség várományos területek, műemlékek, egyedi tájértékek és az országos tájképvédelmi övezet várható érintettsége alapján kerül meghatározásra.</p>	
<p>C3) Természetvédelmi és védelem alatt nem álló zöldfelületi rendszerelemeket (kék-zöld infrastruktúra) érő hatások az építés és az új állapot léte és fenntartása során</p>	<p>-6 +1</p>	<p>C3/1) Védett természeti területek közvetlen vagy közvetett érintettsége (országos és helyi jelentőségű védett területek, Natura 2000 területek, ex lege védelem alatt álló területek, NÖH stb.)</p> <p>C3/2) Fakivágások mértéke, védett fasorok sorsa. Kivágandó fák száma, kora (ezt pontosan csak a fa kivágása után lehet meghatározni, de becsülhető. A felméréskor faegyedenként nem becsülték kort, ellenben a nyomvonalváltozatoknál összefoglalva lesz megadva.), védettsége, törzsátmérője számít. Minél több, minél idősebb, védett és minél nagyobb törzsátmérőjű fa kivágása szükséges annál alacsonyabb a pontszám. A nyomvonalakon található fák mind fel lettek mérve, de a szivárgók, rézsűk stb. miatt kivágásra kerülő fák meghatározása és figyelembe vétele is szükséges.</p> <p>C3/3) Védett és nem védett szárazföldi és vízi élőhelyek és fajok kiterjedésében, egyedszámában, összetételében várható változások (lásd pl. fészkelő madárfajok faj és egyedszámában, élőhelyében, odulakó denevérek, holt fákban élő bogárfajok élőhelyében várható változás).</p> <p>C3/4) A vízparti, vízi ökoszisztémát érintő hatások. A Duna partján számos helyen megmaradtak az eredeti vízparti élőhelyek, élővilág maradványai (kavicsos part, bokorfűzes, fűz, nyár egyedek, cserjeszint és gyepszint élővilága). E mellett az építkezések a meder állapotára is hathatnak a vízi élővilágot kedvezőtlenül érintve.</p> <p>C3/5) Megfelelően helyreállított vagy újonnan kialakított értékes zöldterületek léte, megjelenése a terv hatására</p>	<p>Ez az egyik legfontosabb környezeti hatás a C ponton belül, ezért is magasabb kapható érték. A hatások egy része elkerülhetetlen és pozitívumként csak a megfelelően helyreállított vagy újonnan kialakított értékes zöldterületek léte, megjelenése esetében számolhatunk, ami összességében nem tudja ellensúlyozni a károkat.</p> <p>A pontszám a tervezett beavatkozások közvetlen építési hatásterületének és üzemelési hatásterületének védett természeti területekkel átfedő része kiterjedésétől, valamint az érintett területek kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatás mértékétől függően kerül meghatározásra. Nincs érintettség kedvező, érintettség kiterjedése és annak minősége függvényében kedvezőtlen.</p> <p>A jelenlegi állapot sem biztos, hogy 0 pontot kap, miután fakivágásra más ok miatt is szükség lehet, és a jelenlegi elhanyagolt helyzet is járhat problémákkal.</p> <p>A C3/4 esetében a közvetlenül a Duna partra tervezett nyomvonal biztosan hat majd a meder morfológiájára, ezáltal az ott található életközösségekre, a megváltozott áramlási viszonyok, hordalékszállítási dinamika következtében. Ebből a szempontból a másik két változat 0 pontosnak tekinthető.</p>
<p>C4) Környezeti hatások a létesítmény léte miatt, és a fenntartásnak köszönhetően</p>	<p>-1+3</p>	<p>C4/1) A belvizek okozta veszélyeztetés változása. A háttérterületek fakadóvíztől, belvíztől való veszélyeztetése, illetve ennek elkerülése, mentesítésének megoldása a kérdés.</p> <p>C4/2) Tájképi hatások. Az egyes változatok értékelésekor a várható tájképi, településképi megjelenés is fontos szempont. A létesítmény tájképi hatásait meghatározza az elhelyezkedés (ezen belül a hatásviselők száma - mint pl. lakóterületek, főbb közlekedési létesítmények felől érzékelhető-e - a környező területhasználatok, növényzet takaró hatása, valamint az árvízvédelmi létesítmény kialakítását megelőző látvány módosulása – pl. meglévő növényzet eltűnése), a műszaki kialakítás (pl. méret, anyaghasználat) és a tervezett létesítmény környezetrendezése (pl. növénytelepítéssel hogyan kombinálható). További szempont lehet, hogy a tervezett kialakítás ideiglenes elemekből (pl. mobil fal) és/vagy tartós elemekből (pl. töltés) áll, tehát ideiglenesen vagy tartósan milyen hatással van a tájképre.</p> <p>C4/3) Kényszerű táj és területhasználat módosulás. Kényszerű területhasználat módosulás adódhat egyrészt a hullámtér változásából (lásd pl. a hullámtérre vonatkozó építési szabályok szigorúbbak, mint a mentett oldalra vonatkozó szabályok – a jelenlegi állapot esetleges megváltozása – a parti nyomvonal esetén – a különböző érdekcsoportoknak mást fog jelenteni – mást fognak pozitív, ill. negatív hatásnak tekinteni...), másrészt a tervezett árvízvédelmi létesítmény és kapcsolódó létesítményei (pl. fenntartó út) területfoglalásából.</p> <p>C4/4) Jelenleg problémás, a terv megvalósítása során megújított állapotú értékes területek nagysága, fontossága. A Duna parton jelenleg vegyes a kép vannak szépen kiépült területek, de elhanyagolt, romló állapotú, szlömösödő részek is. Ezek megújulásának lehetőségét kell mérlegelni az egyes változatok kapcsán. Fontos kérdés, hogy az urbanizációs hatásoknak mára kevésbé kitétt, a természet által lassan visszahódított területeket nem értjük ide. Azokról a szlömösödő területekről van szó, ahol a (köz)terület tulajdonosa, fenntartója nem végezte el a kívánt fenntartási feladatokat. A felelős nem mindig beazonosítható.</p>	<p>A létesítmény megléte miatt, és a szokásos fenntartási tevékenységnek köszönhető hatásoka fogja össze a kritérium. Itt a jelenlegi állapot, mint változatlan egy 0 pont körüli helyzetet jelent, amihez képest lehet jobb vagy rosszabb az új helyzet. A pozitív aszimmetria arra utal, hogy elvárható a javulás. Még a C4/3 pont sem jelent egyértelműen negatív megítélést.</p> <p>Az egyes változatok megítélése e szempontból kedvezőtlen lehet, ha hosszútávon hozzájárul a Duna menti térség intenzívebb beépítéséhez (pl. a hullámtér szűkítésével), illetve amennyiben a létesítmények kialakítása veszélyezteti a Római part jelenlegi állapotában a terület arculatát meghatározó extenzívebb területhasználatokat (pl. szabadidős helyszín, intenzíven használt fontos zöldinfrastruktúra elem, vízisport színhelye). A változat abban az esetben lehet kedvező, ha az említett extenzív területhasználatok nem sérülnek a tervezett létesítmények kialakítása miatt.</p>
<p>C5) Környezeti hatások az árvízi események és az ez elleni védekezés során</p>	<p>-4 0</p>	<p>C5/1) Nagyméretű gépjárművekkel történő szállítás hatásai. A problémát részben a talajtömörödés, részben a tönkrement infrastruktúra elemek jelentik, ami gyakran a vészhelyzeti feszültségnek is a következménye.</p> <p>C5/2) Az árvíz esetén elárasztott ingatlanok szennyvizének, a területen található potenciális szennyezőanyagok vízminőségi hatása.</p> <p>C5/3) Vízbázis veszélyeztetés lehetősége az árvízzel jövő, amiatt kialakuló esetleges szennyezés miatt.</p> <p>C5/4) Az emberi egészség és élet veszélyeztetése. A változatok közötti különbségtétel alapját az adja, hogy a potenciálisan előtéssel érintett területen mekkora kockázattal valószínűsíthető emberi érintettség, fertőzésveszély, mennyiben önthet el lakóházakat, üdülőházakat, egyéb létesítményeket (a víz magával sodorhat állati tetemeiket, hulladékokat, szennyvízgyűjtők tartalmát stb., mely miatt fertőtlenítés válhat szükségessé). A beázott falakon, átmedvesedett bútorokon, elpusztult növényzetten elszaporodnak a penészgombák, amelyek betegségek forrásai lehetnek.</p> <p>C5/5) Szükséges utómunkálatok nagysága: takarítás, felhasznált anyagok (homok, agyag, homokzsák, szigetelő fólia), hordalék, hulladék elszállítása, fertőtlenítés stb. A kialakítandó művek fajtájától és helyszínétől függően különböző lehet a védekezés után szükséges utómunkálatok nagysága. Minél több ilyen tevékenység szükséges az árvíz elvonulása után, annál rosszabb az érték.</p>	<p>A kritérium az árvízi események elleni védekezés során felmerülő negatív környezeti hatásokat elemzi, ennek megfelelően csak negatív értékekkel. A 0 érték azt jelenti, hogy a változat majdnem teljesen kiküszöböli a felmerült problémákat. Erre azonban kicsi az esély. A 0 változat egyenértékűen értékelhető a másik kettővel.</p> <p>Minél több potenciálisan érzékeny terület van a védekezési területen, annál inkább lehet negatív az érték. A negatív értékek nagysága a potenciálisan elárasztott beépített területek nagyságától, rendeltetésétől, jellegétől és közműveinek állapotától függ. A legrosszabb értéket valószínűleg a jelenlegi állapot jelenti, de egy rosszul megépített műtárgy a jelenlegi állapotokat tovább ronthatja!</p> <p>A C5/5 szempontjából valószínűleg a 2013-as védekezés utáni helyzet jeleníti meg a legrosszabb értéket.</p>
<p>C6) A VKI 4.7 szerinti megítélés</p>		<p>C6/1) Az érintett víztestek állapota előzetesen várhatóan rosszabb besorolást kap majd a VKI 4.7 elemzés folyamán</p>	

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Lehetséges tartalom, pontozás
	-1+2	<p>C6/2) Alkalmaztak-e megfelelő hatásmérséklő intézkedéseket</p> <p>C6/3) Az érintett víztestekre meghatározott intézkedések veszélyeztetése vagy támogatása. Az Árvíz kockázati Irányelv hitet tesz amellett, hogy a kockázatokat mérlegelve, de lehetőség szerint a folyók nagyobb helyét, az árterületek fenntartását biztosítani kell az éghajlatváltozásokkal összefüggő későbbi nagyobb kockázatok elkerülése érdekében. A kritérium a beavatkozásoknak a VGT által az érintett víztestre előírt intézkedésekkel való kapcsolatát vizsgálja, hogy a beavatkozással hogyan változik a hullámtér nagysága. Az értékelés a legrosszabb, ha van olyan VGT intézkedés, amit a változat megakadályoz, ez kizáró kritérium.</p>	Csak a part menti változatot kell e szempontból vizsgálni. A Nánási úti változat kapja a maximális pontszámot. Mivel közvetlen hidromorfológiai beavatkozás nem történik a Dunába és a partján. A part menti változatot kell vizsgálni. Ha az értékelés alapján kategória romlás várható, az elméletileg kizáró kritérium is lehetne, de esetünkben erre nem kell számítani. A pontszám a romlás mértékével arányos. Az értékelésnél vegyék figyelembe az alkalmazott hatásmérséklő intézkedéseket. A „0” változatra nem kell 4.7-es vizsgálatot csinálni. Javasoljuk a maximális pontszám alkalmazását.
C7) Klímakockázat	-1+4	<p>C7/1) A várható klímaváltozáshoz való alkalmazkodóképesség szintje. A tervezett rendszer kiépítésének igénye is visszavezethető a klímaváltozásra. A kérdés, hogy a változatmenyire segíti az alkalmazkodás a várható változásokhoz.</p> <p>C7/2) A műszaki megoldások klímaváltozásra való sérülékenységének mértéke. A sérülékenység megmutatja, hogy az egyes változatok esetében a klímaváltozás hatásai mekkora eséllyel okozhatnak a megvalósult létesítményben jelentős károkat, továbbá összemérhető az is, hogy az egyes változatok közül melyik a legalkalmasabb a hatások kivédésére, kezelésére.</p>	<p>A klíma változás két szempontból fontos az értékelés szempontjából. Egyrészt, mint a beavatkozás kiváltó oka, másrészt létesítményként, mint klímaváltozás bizonyos hatásainak elviselője. Az első szempont esetünkben a lényegesebb, ezért a viszonylag magasabb pozitív pontszám. A 0 jelenlegi helyzet fennmaradását jelenti, a pozitív értékek a javuló alkalmazkodó képességet.</p> <p>A vizsgálatban változatonként kiértékeljük és pontozzuk, hogy az egyes műszaki megoldások sérülékenysége egymáshoz viszonyítva hogyan alakul a jövőben. Itt a nulla érték a jelenlegihez hasonló helyzetet jelent, a negatív érték akkor merülhet fel, ha számíthatunk problémákra, a rendszer érzékenysége nő. A kiépülő rendszer is ellenállóbb lehet az egyik esetben, mint a másikban.</p>
D) Társadalmi kérdések, a jövőképeknek való megfelelés, elfogadhatóság	-14 +11		A lehetséges társadalmi konfliktusok, a terület élıhetősége, a rekreációhoz, az üdüléshez és a szabadidő-sportokhoz köthető funkciók alakulása, településfejlesztési lehetőségek, az érintettek szempontjából. 25 % súlyt kapott.
<p>D1. A Római part elfogadott jövőképeknek való megfelelés</p> <p>Az egyedi, sajátos karakter megőrzésének kulcsa a szabadon használható sétány és a Duna vizuális kapcsolatának megőrzése, a vízpart szabad megközelítésének lehetősége, a jelenlegi terepszint, rézsűhajlások, kavicsos fövény minél kisebb változása, a fás növényzet, különösen az idős, nem pótolható faállomány megmaradása, a nagymúltú vízisport-élet, valamint a Duna-parti vendéglátás együttese.</p>	-9 +6	<p>D1/1 A Duna menti zöldfolyosó ökológiai és rekreációs célú zöldfelület megővése és hasznosításának támogatása. „Római-part a Duna-menti zöldfolyosó, illetve a fővárosi zöldinfrastruktúra-hálózat része és fontos láncszeme, amely kapcsolódik dél felől a Margit-sziget, a Hajógyári-sziget, észak felé pedig Pünkösdfürdő parti zöld sávjához, zöldfolyosót és egyfajta „turisztikai kaputársaságot” biztosítva.” (A Római-part jövőképe)</p> <p>Vizsgálandó, hogy a beruházás miatt milyen arányban sérül a folyóparti galériaerdő, a fövény, mint élőhely, a parti sétány vagy a Nánási-Királyok mesterséges telepítése, kultúrtörténeti értéknek tekintve a platánokat, értéknek tekintve a honos fajokot, de nem tekintve értéknek az invazívokat és a tájidegen (pl. tuja, hamisciprus) fajokat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - milyen tartós veszteség keletkezik az ártéri erdő jellegű faállományban és növényzetben, - milyen időszakos veszteség keletkezik a parti galériaerdőben, - milyen károsodás következik a gyökérzónában, amely a faállomány lassú pusztulásához vezethet, - annak kockázata, hogy a hullámtér árvízvédelmének megvalósulásával, a zöldfelületek és a rekreációs funkciók várhatóan csökkennek hosszú távon, mivel megnő az ingatlanpiaci nyomás a lakás célú fejlesztések engedélyezésére. <p>D1/2 A Római part egyedi, sajátos karakterének megőrzése. Köszönhetően gazdag történetéből adódó organikus fejlődésének és természetközeli területeinek, a Római-part mint helyszín sokszínű, változatos, helyenként vadregényes. Ezt a karakterét a térérendezés, fejlesztések során sem veszíti el, nem válik túlzottan megtervezett, művi környezetté. Az értékelés során vizsgálni kell, hogy a beavatkozás követően mennyire változik meg visszafordíthatatlanul a Római-part természetes, vadregényes jellege. A sajátos Római-parti karaktert meghatározza a város és a természetközeli Duna-part találkozása, a szabadon használható sétány és a természetközeli fövény együttese. Vizsgálandó, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tervezett megoldás mennyiben akadályozza vízhez való szabad lejutást, mennyiben módosítja a jelenlegi terepszintet és rézsűhajlást a parton, - a tervezett megoldás mennyiben biztosítja a közvetlen rálátást a sétányról a fövényre (gyerekek szemmagasságából is vizsgálva) - a parti rézsű felületeinek mekkora hányadát érintik a kivitelezési munkálatok és a feltöltés, mekkora területen okoz ez károsodást az aljnövényzetben vagy teszi tönkre a kavicsos fövenyt - a beruházás mekkora szakaszon jár a természetes árnyékolás tartós elvesztésével a parti sétányon, - a beruházás során időszakosan mekkora faállomány veszteség keletkezik. <p>D1/3 A vendéglátás működésének biztosítása. Római-parton teret kapó szolgáltatások (vendéglátás, sport- és rekreációs, kulturális szolgáltatások) sokszínűek, sokfélék, így különböző társadalmi és anyagi helyzetű látogatók egyaránt találnak számukra megfelelőt.</p> <p>Annak vizsgálata, hogy a beruházást követően az építkezés hogyan érinti a vendéglátóhelyeket a jelenlegi állapothoz képest</p> <ul style="list-style-type: none"> - hány vendéglátóhelynek szűnik meg teljesen a jelenlegi helye úgy, hogy az építkezés után nem biztosítható hasonló minőségű, pl. a fövennyel közvetlen kapcsolatot kialakító elhelyezés, - hány vendéglátóhely épületét kell elbontani az építkezés során, de az újjáépítés lehetőségével, - hány vendéglátóhelynek kell átmenetileg bezárni az építkezés alatt és követően, - megmarad-e a Duna-parttal való közvetlen kapcsolata a vendéglátóhelyeknek 	<p>A Római part elfogadott jövőképeknek való megfelelés a maga 15% -ával a legmagasabb súlyú kritérium az egész rendszerben. A pozitív aszimmetria arra utal, hogy a jelenleginél jobb állapotra kell törekedni.</p> <p>A 0 körüli érték itt a semleges, vagy változás nélküli állapotot jelentenek, a negatív értékek a gátló, a pozitívak a segítő hatásokat jelentik.</p> <p>A D1/1 és D1/2 jelenti a kritériumot érintő legfontosabb szempontokat.</p> <p>A D1/1 esetében a 0 érték azt jelenti, hogy a tervezett megoldás nem segíti, de nem is rontja a partmenti ökológia folyosó jellegét és rekreációs zöldfelületeinek funkcióját. Ezt az értéket kaphatja a jelen állapot és a Nánási úti változat is, ha nem kapcsolódik hozzá semmilyen partkörnyéki beavatkozás. A negatív értékek azt jelentik, hogy a megoldás gátolja ezen funkciókat, vagyis megváltoztatja a partmenti természetközeli élőhelyeket, kivágja az idős fákat, a pozitív értékek viszont elősegítik ezek megvalósulását, teret adnak az ilyen funkciók fejlesztéséhez. A magas pontérték azt jelenti, hogy a tervezett fejlesztés magába foglalja az ilyen funkciók fejlesztését.</p> <p>A D1/2 kizáró kritérium. A bizonyos beavatkozási megoldás itt kizárást jelent az egyedi karakter megszűnése miatt, kisebb negatív értékek bizonyos fokú romlást jelentenek a karakter jellemzőiben, de nem jelentik az elvárt állapot ellehetetlenülését. A 0 érték a jelen állapotot jelenti annak minden problémájával, romló tendenciával együtt. (leromlott állapotú vízisport infrastruktúra, betonhulladékok, a part rendezetlensége, folyamatos erodálása) A pozitív érték a karakter teljes megőrzését jelenti, feltételezve a zavaró problémák elhárítását. A legmagasabb értékek már a sokszínűség és változatosság növekedését, a rekreáció, az üdülés és a szabadidősportok lehetőségeinek javulását takarja.</p>

Kritériumcsoportok - Kritériumok	Pont skála	A kritériumok értékelésénél figyelembevételre kerülő szempontok	Lehetséges tartalom, pontozás
		<p>- a fejlesztés ad-e lehetőséget a vendéglátás javítására?</p> <p>D1/4 Duna-menti (EuroVelo6) kerékpár-útvonal mielőbbi teljes kiépítési lehetőségének segítése. <i>A Római-part jól megközelíthető kerékpárral minden irányból, és fontos állomása a Duna-menti szabadidős kerékpáros útvonalnak is. A vegyes forgalmú területen lépésben lehet kerékpározni, nem zavarva sétálókat. Az átmenő forgalomra szolgáló és gyorsabban haladó kerékpáros útvonal a Nánási út- Királyok útján halad lecsökkentett gépjárműforgalom mellett.</i> Vizsgálendő, hogy elhelyezhető-e a kerékpárút az árvízvédelmi megoldás függvényében. Az építési fázis hossza, milyensége és a végleges helyfoglalás, illetve a 6 m-es felvonulási védekezési sáv használhatóságának kérdése befolyásolja az értékeket.</p> <p>D1/5 A szabadstrand működtethetősége, fejlesztetősége. <i>A megfelelő víztisztaság általában lehetővé teszi, hogy nyaranta népszerű, a part táji, természeti értékeihez illeszkedő szabadstrand működjön a Római-parti fövenyen.</i></p> <p>D1/6 A terület Jövőkép szerinti rekreációs jellegű fejlesztetőségi lehetőségei. <i>A Római-parton – ahogy a múltban is – virágzik a (nem motoros) vízisport-élet. Vízisport telepek vonzerejének, vendégkörének megőrzése az árvízvédelem szempontjából (pl. a vízhez való lejutás biztosítása, Római-part vonzerejének változása) a Jövőkép megvalósulásának függvényében) értékelendő a vízisport telepek működésének hosszú távú fenntarthatósága az árvízvédelem függvényében. (pl. árvíz elleni védekezési költségek változása; a hullámtéri telkek értékváltozásának hatása a csónakházak megmaradására, új/újraindított csónakházak létrehozásának lehetőségének változása -vízhez való lejutás, finanszírozhatóság -).</i></p>	
D2. Hatás az érintettekre, életminőség, közérzet, területhasználat	-5 +5	<p>D2/1 Valamilyen áldozathozatal a beavatkozásokkal közvetlenül érintettek részéről. E kritérium esetében olyan helyzetekről van szó, hogy túrnöm kell bizonyos változtatásokat, ha nem is jók nekem. A változatok a végleges és ideiglenes helyfoglalással, kisajátításokkal, fák kivágásával, a megközelíthetőség rontásával egy-egy ingatlanon élő vagy azt tulajdonló személyektől a rosszabb helyzet elfogadását igényli. A kritérium ennek gyakoriságára, mértékére, hatások kompenzálhatóságára vonatkozik.</p> <p>D2/2 A Csillaghegyi-öblötben élő, árvízzel veszélyeztetett területen élő lakosság biztonságérzete, védekezési, értékvédelmi feladatai. A kritérium a, Csillaghegyi-öblötben élő, árvízi veszélyeztetésnek kitett lakosságra, vállalkozókra vonatkozik. Kiterjed az érintettek biztonságérzete növekedésének alakulására, és a védekezéshez való kényszerű hozzájárulás mértékére, illetve az értékmentés (emeletre hurcolkodás) feladataira.</p> <p>D2/3 Várható társadalmi támogatottság. Kérdés, hogy a vizsgált változat társadalmi támogatottsága milyen mértékű. Tudni kell, hogy mindenki számára elfogadható tervet nem lehet készíteni, de törekedni kell a teljesen elutasító véleménnyel rendelkező lakosság számának alacsony szinten tartására. A negatív értékek jelentős, nem feloldható feszültségek fennmaradását feltételezik.</p>	<p>A kritérium a beavatkozás által közvetlenül és közvetetten érintett lakosság, vállalkozók, tulajdonosok szempontjait hivatott összefoglalni. Ez eleve nagyfokú szubjektivitást takar, de mégis számolnunk kell vele, akár racionális az eredmény akár nem. Az sem várható el, hogy olyan megoldást találjunk, amely mindenki számára elfogadható. A pontskála ezért is szimmetrikus.</p> <p>A jelen állapot valamelyest negatív értéket kaphat, de lehet olyan megoldást, amelyet az érintettek ennél is rosszabbnak tartanak. A pozitív értékek az áldozathozatal hiányát vagy a feladatmentességet és a megfelelő biztonságérzetet jelenthetik.</p> <p>A D2/3 esetében a pozitív értékek a többség számára elfogadható változatot jelenti.</p>
Összesen	-43+57		

narancssárga= kizáró kritérium